The background is a light green color with several white butterfly silhouettes scattered across it. In the top left corner, there is a small black square icon containing a white pencil tip.

Miksi ja miten kielen oppimista arvioidaan?

Suomi-koulujen opettajien koulutuspäivä 6.8.2014
Jenni Alisaari (TY) & Nina Reiman (JY)

Miksi kielen oppimista
pitää arvioida?

Arviointi kielenoppimisen tukena

”Assessment for learning”: arvioinnin tavoitteena

- oppilaan kehityksen ja oppimisen tukeminen sekä itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden vahvistaminen
  - omasta oppimisesta tiedostuminen ja vastuunottaminen
- osaamisen tunnistaminen ja arvostaminen
  - Mitä kaikkea oppilas **jo osaa**?
  - Mikä on jo hallinnassa, mikä horjuu, mikä on idullaan?
  - Missä menevät taidon rajat (teemat, tekstit, aihepiirit)?
- Välineinä läpinäkyvyys ja palaute

Mitä kielitaito on

- Arvostukset
- Mikä on tavoiteltavaa?
- Minkä taidon kehittymistä seurataan?
- Mitä ja miten opetetaan?
- Mitä ja miten arvioidaan?
- Miten kielitietouden avulla kehitetään kielitaitoa?

Kielitaidon tasot

- Alkava kielitaito
- Kehittyvä kielitaito
- Itsenäinen kielitaito

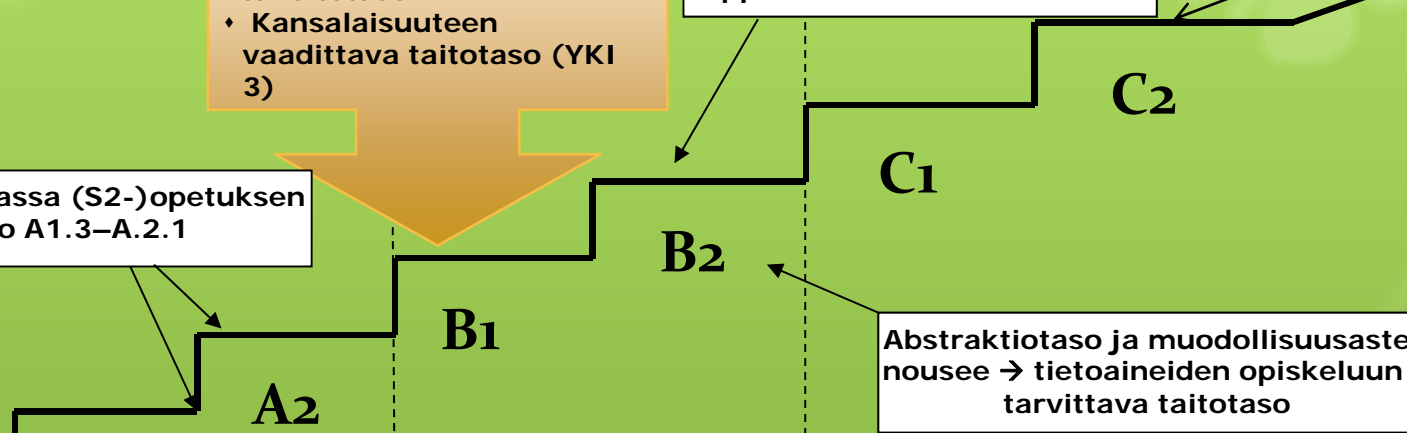
Eurooppalainen viitekehys: kielitaidon tavoitetasoja ja kielitaitovaatimuksia

- ♦ Peruskoulun päättövaiheen arvosana 8 (S2): B1.1—B1.2
- ♦ Kotoutumiskoulutuksen tavoitetaso
- ♦ Kansalaisuuteen vaadittava taitotaso (YKI 3)

Valmistavassa (S2-)opetuksen tavoitetaso A1.3–A.2.1

Lukion englannin A-oppimäärän tavoitetaso B2.1

Perusopetuksen viranhaltijalta vaadittava taitotaso koulun opetuskielessä

A1

perustason
kielenkäyttäjä

auttava
kielitaito
omassa välittömässä
ympäristössä
"minä-taso"

B1

itsenäinen
kielenkäyttäjä

toiminnallinen
kielitaito
arkielämän moninaisissa
tilanteissa: koulu, suorittava
työ, vapaa-aika ja
formaalimmatkin tilanteet

B2

edistynyt / taitava
kielenkäyttäjä

ammattilaisen
kielitaito
myös vaativissa
yhteiskunnallisissa ja
julkisissa tilanteissa

C1

C2

Abstraktiotaso ja muodollisuusaste
nousee → tietoaiteiden opiskeluun
tarvittava taitotaso

Eurooppalainen viitekehys
2004:
Kielitaidon tasojen
kuvausasteikko
<http://www.oph.fi/info/ops/>
E. Aalto 2007

Miksi arvioidaan?

- Diagnostinen arviointi (valmiudet ja edellytykset)
  - lähtötason kartoitus, oppimistavoitteiden asettaminen
- Formatiivinen arviointi (prosessi)
  - opetuksen kuluessa arvioidaan osaamisen edistymistä
- Summatiivinen arviointi (oppimistulokset)
  - opetusjakson päättyessä arvioidaan opittua
- Taitotasoarviointi (taidon määrittely)
  - arvioidaan taidon tasoa, jolla oppija on kyseisellä hetkellä
- Tietoa ja palautetta oppimisen tueksi oppilaalle, vanhemmille ja opettajalle

Mihin oppilaan osaamista verrataan?

- Millä perusteella palaute annetaan?
    - Oppilaan osaaminen suhteessa asetettuihin tavoitteisiin?
    - Oppilaan osaaminen suhteessa määriteltyyn tasoon/kriteereihin?
    - Oppilaan osaaminen suhteessa hänen omiin lähtökohtiinsa ja tavoitteisiinsa?
    - Oppilaan osaaminen suhteessa toisten oppilaiden osaamiseen?
-
-

Lähtötason kartoitus

- Lähtökohtana oppilaan kielitaidon taso ja ikä
- Mihin oma Suomi-koulu-oppilaani tarvitsee kielitaitoa?
  - Erilaiset oppijat, erilaiset suomen kielen osaamisen tavoitteet!
  - Reseptiiviset ja produktiiviset taidot

Oppilaan näkökulma

- Osaamisen osoittaminen
- Taitojen ja osaamisen kehittäminen

Minäkuva –
positiivinen
kieliminä

Mitä on
taito ja
osaaminen?

Voimaannuttaminen,
omien vahvuuksien
ja uusien haasteiden
löytäminen

Mitä minä
osaan?

Opinko
oppimaan?

Oppilaan näkökulma

- Motivoiminen ja sitouttaminen omaan oppimiseen ja sen kehittämiseen
  - Asettavatko oppilaat tavoitteita omalle oppimiselleen?
  - Miten hyvin oppilaat tuntevat tavoitteet?
  - Tietävätkö oppilaat arvioinnin perusteella, miten he ovat saavuttaneet tavoitteet?

Opettajan näkökulma

- Mikä oppilaan taidossa on tyypillistä kielen oppimiselle ja mikä ehkä muista tekijöistä johtuvaa?
- Mikä on tyypillistä kielitaidon kehittymiselle?
- Miten tunnistan taidon arviointia hyödyntäen?
- Millä tavoin voin tukea taidon kehittymistä arviointia hyödyntäen? → Arviointi opetuksen suunnittelun tukena:
  - Mitä opetan seuraavaksi?
  - Tavoitteet
  - Suunnittelu: opetuksen sisällöt ja tavat

(mukaillen Tarnanen 2007)

Arviointi vs. arvostelu

Arviointimenetelmiä tai -tapoja

Arvioinnin tavoitteet määräävät arvioinnin tavat!

- Itsearviointi (alusta asti hymynaamatasolla, vahvistaa metakognitiivisia taitoja)
- Vertaisarviointi
- Jatkuva opettajan ja oppilaan arviointi
- Monipuolisuus: kielitaidon eri osa-alueet
- Kriteeriviitteinen arviointi: arviointi tasapuolisesti eri kriteerein
- Arviointitaulukot havainnoinnin pohjana
- Sähköiset apuvälineet, esim. suullisen esityksen tallenne

Viestivyyys,
ymmärrettävyys

Arviointivälineitä

- Kielipuntari
- Eurooppalainen kielisalkku
- Kielireppu
- Suomalaiset koulujen arviointimateriaalit

10-vuotiaan oppilaan tarina

Mihin kaikkeen huomio kiinnittyy?

→ Arviointikriteerit

Minkälaista palautetta oppilaalle voisi antaa?

Mitä opettaisit seuraavaksi?

Kesälomalla minä kävin linnamäessä Siellä oli hauska koska oli paljon erilaisi laiteita. Minun lemppi laite oli paljon erilaisi laiteita. Minun lemppi laite oli kiikut. Minä kavin myös maailmapyrässä ja semoisessa laiteessa kuin kahvin kupin laiteessa sekin oli aivan hauska minun mielestä. Siellä oli roskis joka puhui kun se sai roskiksia se sanoi: kiitos pidetän luonto siistina. Vähän ajan kulutu minulla oli nalkä onneksi siellä oli makkara ja ranskalaiset ne olivat hyviä ketsuppin ja sinappin kansa. Ja kun olin syönyt menin villä aavusus junan ja setten lahdimme kioskin sen jälke me menti kotin.

Arviointitaulukko

					
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ARVIOINNISTA & ARVIOINNILLA ETEENPÄIN...

- Miten kielen oppimisessa eteenpäin? Arviointitiedon hyödyntäminen:
    - PALAUTE oppilaalle sekä osaamisesta että työskentelystä: kannustaa, motivoi ja sitouttaa kielen oppimiseen.
    - PALAUTE oppilaalle, vanhemmille ja opettajalle: Mitkä ovat oppilaan seuraavat tavoitteet kielitaidon eri osa-alueilla? Miten tavoitteita kohti lähdetään **yhdessä** pyrkimään?
      - Kielitaidon laajentaminen ja syventäminen (lapsilla ja nuorilla etenkin sanastoja kompleksisuus sekä tuottamistaidot)
- Suomi-koulun ja kodin yhteistyö!

"Palaute ei laske motivaatiota, se vain kannustaa oppimaan!" *Tatiana*

